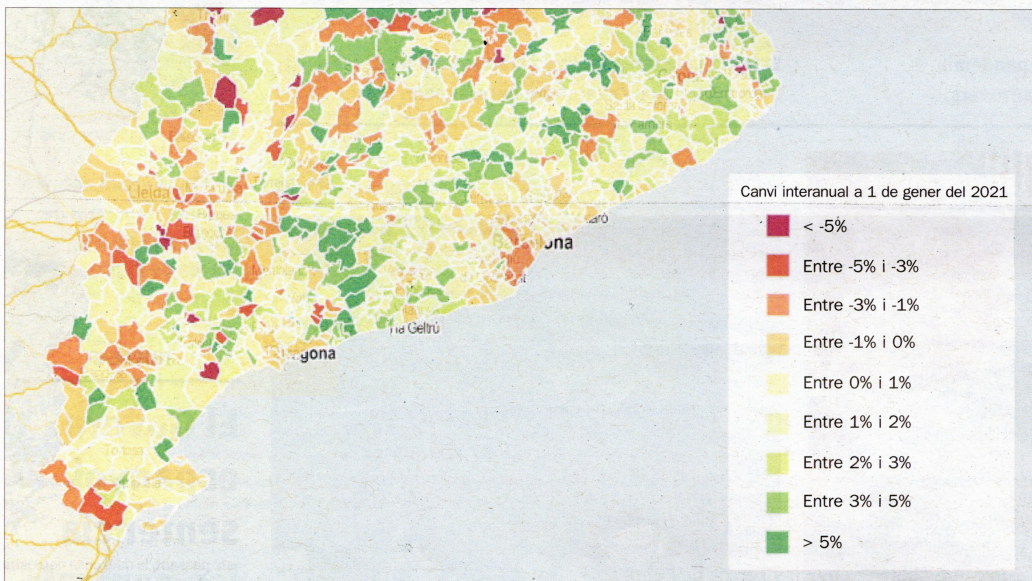

Tot i que la corba poblacional ebrenc a comença a mostrar símptomes de recuperació, el territori haurà de fer front a nombrosos reptes de futur si vol aconseguir l'estabilització d'alguns municipis i que les zones rurals revertisquen la davallada de població que han anat patint. Tot i això, els indicadors són "esperançadors" perquè es produïssa un "comportament demogràfic més favorable" per al territori

Les Terres de l'Ebre creixen e de 2.000 empadronats des de

Mapa dels canvis de població a escala municipal durant el 2020. / ACN

Terres de l'Ebre Andrea Capilla

El conjunt de les quatre comarques ebrènques van guanyar 809 persones durant l'any 2020, que situa en 180.383 el nombre de persones empadronades a les Terres de l'Ebre. Per segon any consecutiu, el nombre de persones registrades ha tornat a créixer -el 2019 va incrementar-se en 1.187-, després de quasi una dècada de descensos, tal com mostra la gràfica. En este sentit, en dos anys, la població ebrenc s'ha incrementat en prop de dos milers -1.996- de persones.

Tanmateix, este lleuger creixement poblacional es reparteix de manera desigual arreu de les comarques ebrènques, i les que surten més perjudicades són, com ve sent tendència, les interiors: la Terra Alta i la Ribera d'Ebre. Ara bé, si ens centrem només en el padró a data 1 de

gener del 2021 respecte del 2020, sembla que tant una com l'altra tendeixen a l'estabilització, després d'anys experimentant una gran davallada: concretament, la Ribera d'Ebre perd 6 habitants (la variació anual és de -0,03%), i la Terra Alta, 29 (-0,25%); una situació que contrasta amb la del Baix Ebre, la comarca que més ha crescut, amb 710 residents nous (+0,9%), seguida de l'any de la del Montsià, amb 134 (+0,2%).

Segons assenyala el tècnic de la Càtedra Universitat i Regió del Coneixement de la Universitat Rovira i Virgili, Josep Maria Piñol, "l'evolució d'un any, dos o fins i tot tres, tot i no definir canvis de tendència sòlids, és interessant, ja que d'alguna manera és un indicador que les coses poden canviar". I és que en els últims anys sembla que la Terra Alta i la Ribera d'Ebre han d'atjar de per-

dre tanta població com ho anaven fent, tot i que seria prematur assenyalar que les actuals xifres frenen el despoblament. **"Hem de tenir en compte que hi ha tota una variable estructural d'envelliment, especialment a les petites poblacions, que ara per ara, no és gens fàcil de revertir"**, diu Piñol.

Per a ell, més que parlar de despoblament o d'indicis de repoblament, el que s'hauria de fer és **"fer una anàlisi en profunditat de què està passant i tenir en compte, per exemple, que la variable migratòria és l'única que fa créixer alguns pobles, arribant més gent de la que marxa"**, així com tenir present que **"els cicles demogràfics són cada cop més ràpids"**. Segons Piñol, **"en alguns casos, ni amb l'arribada de famílies o persones, no s'arriba a compensar les pèrdues que deriven del saldo natural"**.

L'arribada de la pandèmia i els confinaments han tendit a captar una major atenció vers el món rural. Analitzant el territori català en el seu conjunt, el tècnic de la URV, observa que hi ha una primera bossa de gent que a les Terres de l'Ebre no hi arriba en excés: són aquells que han marxat de Barcelona per a instal·lar-se a poblacions a uns 40 minuts de la capital catalana, on hi ha espai i ofertes d'habitatge, o simplement segones residències que es converteixen en llar principal. Després, diu, hi ha persones que s'empadronen en poblacions més allunyades, amb dos perfils principals. En primer lloc, aquelles que tenen una vinculació amb el poble en qüestió, però on acudeixen només de manera periòdica. I, en segon lloc, aquelles persones o famílies que, amb un projecte madur de canvi de residència, l'han portat a terme de manera efectiva.

"Cal un relat positiu de viure als pobles i plantejar que qui hi viu pot fer projectes de vida molt atractius."

Josep Maria Piñol

L'impacte més significatiu d'estes dinàmiques **"arribarà segurament a mitjà termini, fruit de l'interès que el medi rural està despertant: el debat sobre el despoblament, l'evidència de les mancances d'actuació que hi ha hagut fins ara i les prioritats a implementar, les noves iniciatives en habitatge de lloguer...** Són temes que estan damunt la taula i que estan propiciant canvis en el disseny de les polítiques de diverses administracions i organismes envers el medi rural".

D'altra banda, Piñol afirma que **"les Terres de l'Ebre tenen una posició perifèrica en relació amb les grans ciutats; per la qual cosa tendeixen a ser exportadores de talent. El retorn de persones que marxen a estudiar o treballar ha tendit a ser molt puntual"**, un fet que, d'altra banda, afecta municipis grans i petits. En una mesura o l'altra, esta dinàmica **"seguirà"**. En este sentit, però, apunta que es comencen a observar nous fenòmens, com per exemple indicis d'un major retorn -per raons d'habitatge i d'estil de vida per exemple, així com **"el creixement d'un perfil de residència dual"**, entre poblacions ebrènques, especialment les més accessibles en transport públic i orientades al sector terciari, i Barcelona o altres centres urbans. **"La incidència del teletreball, de fet, ja ha motivat la realització d'alguns estudis"**, diu, i menciona la Diàspora Ebrenc.

Per a Piñol, el moment presenta connotacions esperançadores per crear les bases necessàries per a un